Centralna Komisja Egzaminacyjna

Arkusz zawiera informacje prawnie chronione do momentu rozpoczęcia egzaminu.

Układ graficzny © CKE 2010

WPISUJE ZDAJĄCY

KOD | **PESEL**

Miejsce na naklejkę z kodem

EGZAMIN MATURALNY Z HISTORII

POZIOM PODSTAWOWY

SIERPIEŃ 2010

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 24 strony (zadania 1 – 38). Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Odpowiedzi zapisz w miejscu na to przeznaczonym.
3. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
4. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
5. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
6. Na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
7. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.

Czas pracy: 120 minut

Liczba punktów do uzyskania: 100

Zadanie 1. *(2 pkt)*

Podkreśl poprawne zakończenie zdań A i B.

§ 196

Jeśli pełnoprawny obywatel wybił oko człowiekowi klasy pełnoprawnych obywateli, wydłubią mu oko.

§ 199

Jeśli wyrwał oko niewolnika innej osoby albo złamał kość niewolnikowi innej osoby, zapłaci połowę jego kupna.

§ 200

Jeśli pełnoprawny obywatel wybił ząb pełnoprawnego obywatela równego sobie, wybiją mu ząb.

§ 201

Jeśli wybił ząb poddanego, zapłaci jedną trzecią miny srebra.*

* mina, starożytna jednostka monetarna

Źródło: *Pomniki prawa […],* wydał R. Skeczkowski, Koszalin 1996, s. 85–86.

A. Przytoczony fragment zbioru praw powstał w kręgu kultury

1. babilońskiej.
2. egipskiej
3. greckiej.
4. rzymskiej.

B. Z przytoczonego fragmentu zbioru praw można czerpać informacje o

1. materialnych warunkach życia ludności.
2. organizacji pracy w społeczeństwie.
3. istniejących wówczas podziałach społecznych.
4. organizacji aparatu władzy.

Zadanie 2. *(2 pkt)*

Wśród wymienionych wydarzeń wskaż to, które chronologicznie jest pierwsze, i to, które jest ostatnie. W tabeli obok wydarzenia chronologicznie pierwszego wpisz literę A, obok chronologicznie ostatniego literę B.

Reformy Peryklesa	
Reformy Solona	
Złupienie Rzymu przez Wandalów	
II wojna punicka	
Podbój Galii przez Rzym	
Pierwsze igrzyska olimpijskie	

Zadanie 3. *(1 pkt)*

Podkreśl nazwę starożytnego państwa, którego władca został przedstawiony w poniższym tekście.

[Król] rozdeptał Nubijczyków swoimi stopami, ludy północy gną się pod jego potęgą. Wszystkie krainy [są] w strachu przed nim […] wszyscy bogowie cieszą się jego miłością – [tego], którego sam [Amon] mianował zwierzchnikiem nad tym, co ogarnia jego wzrok i co oświetla tarcza słoneczna. […] Pustynia składa mu daninę.

Źródło: J. Dumanowski, S. Olszaniec, *Historia 1. Starożytność i średniowiecze w tekstach źródłowych*, Rumia 2002, s. 11.

1. Babilonia
2. Chiny
3. Egipt
4. Kartagina

Zadanie 4. *(4 pkt)*

Połącz wymienione w tabeli słynne budowle z odpowiednimi miastami. Odpowiedzi wybierz spośród: Ateny, Jerozolima, Mykeny, Rzym, Sparta.

1. Brama Lwic	
2. Świątynia Salomona	
3. Erechtejon	
4. Panteon	

Zadanie 5. *(3 pkt)*

Uzupełnij tabelę. Obok opisu bitwy wpisz nazwę miejsca, gdzie została ona stoczona.

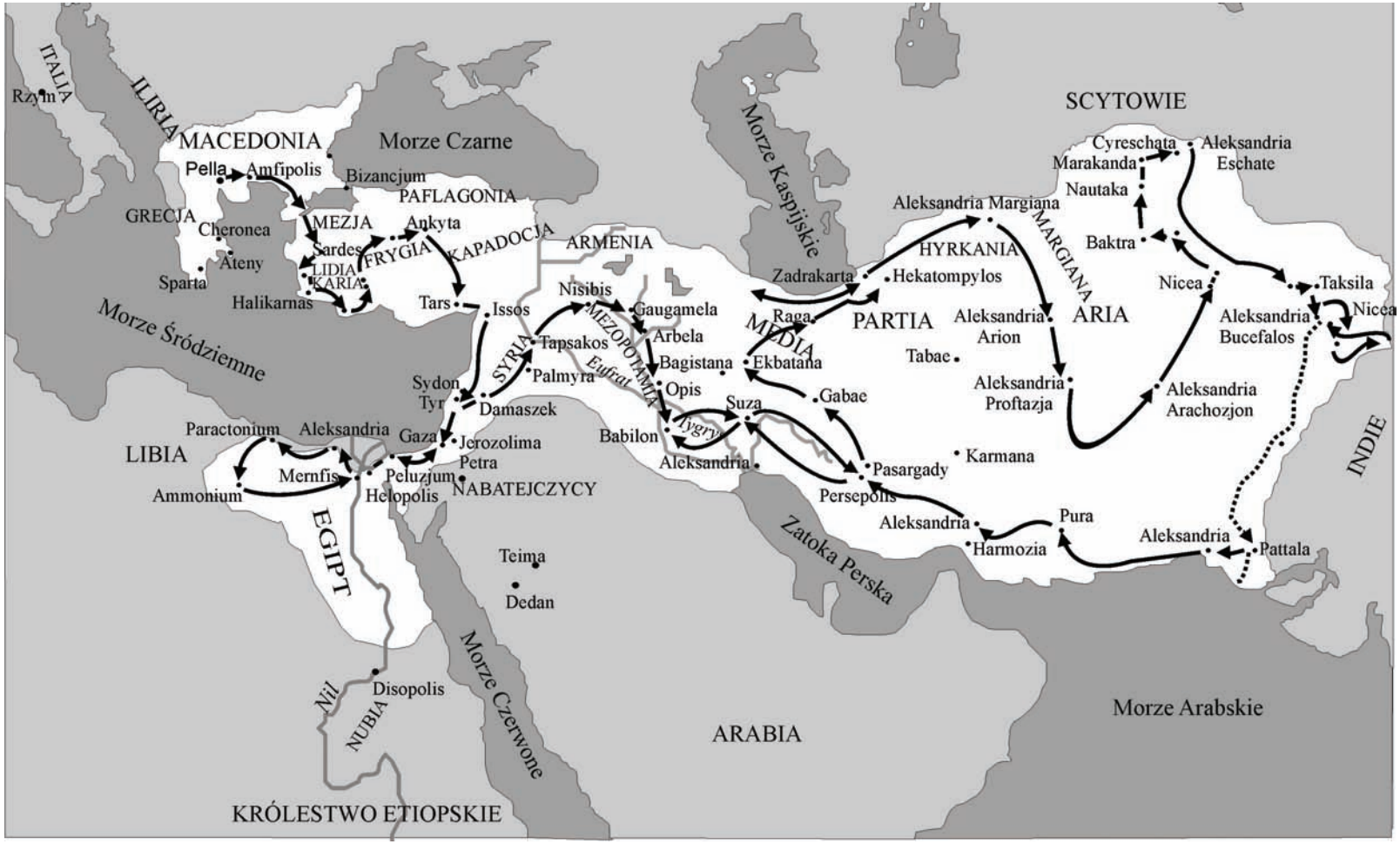
1. *Barbarzyńcy więc z Kserksesem nadchodzili, a Hellenowie z Leonidasem, ponieważ wyruszali na śmierć, już o wiele bardziej niż z początku wysunęli się ku szerszej części wąwozu […].*	
2. *Najwięcej okrętów uległo zdruzgotaniu […] pod ciosami Ateńczyków i Eginetejczyków. […] Cała flota barbarzyńska rzuciła się do ucieczki […]. Ateńczycy, lawirując wśród chaosu rozbitej floty perskiej, druzgotali okręty napotkane i uciekające […].*	
3. *Kiedy […] Filip, ustawiony naprzeciw Ateńczyków ustąpił i wycofał się, ateński strateg […] wykrzyknął: „Nie zatrzymujmy się, dopóki nie wyprzemy wrogów aż do Macedonii!”.*	

Źródło: G. Chomicki, S. Sprawski, *Starożytność. Teksty źródłowe i zagadnienia do historii w szkole średniej*, Kraków 1999, s. 115, 153; A. Paner, J. Iluk, *Na tabliczce, papirusie i pergaminie. Źródła historyczne dla uczniów szkoły średniej,* Koszalin 1997, s. 40.

Zadanie 6. *(1 pkt)*

Na podstawie treści mapy zaproponuj dla niej tytuł.

Uwaga: tytuł powinien zawierać określenie tematu i czasu (np. *Najazdy Normanów w Europie w VIII–XI w.*).

Na podstawie: E. Galbiati, F. Serafini, *Historyczny atlas Biblii*, Kielce 2006, s. 138.

Tytuł mapy: .....

Zadanie 7. *(2 pkt)*

Na podstawie tekstu i własnej wiedzy wykonaj polecenia A i B.

Patrycjusze zgodzili się […] na ustanowienie dwóch urzędników plebejskich, […] którzy mieli reprezentować społeczność plebejską przed państwem patrycjuszowskim. […]

Mieli oni nieść pomoc plebejuszom […] w wypadku zagrożenia ich przez urzędników, mogli sprzeciwiać się niekorzystnym dla plebejuszy uchwałom senatu czy wnioskom stawianym na zgromadzeniu ludowym […]. W [ich] rękach skupiona została ogromna władza; by mogli ją swobodnie wykonywać, mocą specjalnej uchwały ludu […] zagwarantowano im uroczyście nietykalność […].

Źródło: J. Wolski, *Historia powszechna. Starożytność*, Warszawa 1994, s. 288.

A. Podaj, jak nazywano urzędników, o których jest mowa w cytowanym tekście.

.....

B. Wyjaśnij, w jakim celu nadano tym urzędnikom uprawnienia wymienione w tekście.

.....

.....

.....

Zadanie 8. *(4 pkt)*

Wykonaj polecenia A, B, C, wpisując właściwe nazwy zakonów. Odpowiedzi wybierz spośród: benedyktyni, cystersi, dominikanie, franciszkanie, jezuici, templariusze.

A. Wpisz nazwę zakonu, który powstał w VI wieku i zyskał największą popularność we wczesnym średniowieczu.

.....

B. Wpisz nazwy dwóch zakonów żebraczych.

- .....
- .....

C. Wpisz nazwę zakonu, który powstał w XVI wieku i walczył z reformacją.

.....

Zadanie 9. *(3 pkt)*

Na podstawie planu podaj trzy cechy typowe dla układu przestrzennego średniowiecznego miasta.

Źródło: *Encyklopedia historii gospodarczej Polski do 1945 roku*, t. 1, Warszawa 1981, s. 539.

- .....
  .....
- .....
  .....
- .....
  .....

Zadanie 10. *(3 pkt)*

W tabeli podano znaczenie trzech terminów. Wpisz właściwe terminy w odpowiednie rubryki tabeli.

1. Sposób gospodarowania na roli polegający na czasowym ugorowaniu połowy areału.	
2. Średniowieczna organizacja grupująca rzemieślników jednego lub kilku pokrewnych zawodów.	
3. Określona liczba lat, w których nowi osadnicy na podstawie dokumentu lokacyjnego, byli zwolnieni od czynszu.	

Zadanie 11. *(2 pkt)*

Wśród wymienionych wydarzeń wskaż to, które chronologicznie jest pierwsze, i to, które jest ostatnie. W tabeli obok wydarzenia chronologicznie pierwszego wpisz literę A, obok chronologicznie ostatniego literę B.

Powstanie Akademii Krakowskiej	
Zajęcie Pomorza Gdańskiego przez Krzyżaków	
Przeniesienie stolicy Polski do Krakowa	
Pokój z Niemcami w Budziszynie	
Śmierć biskupa Stanisława ze Szczepanowa	
Zjazd gnieźnieński	

Zadanie 12. *(2 pkt)*

Na podstawie tekstu wykonaj polecenia A i B.

Atoli cesarz Henryk, pomny poniesionej klęski, kilkakrotnie napastował gród Bytom. Ponieważ przekonał się, że jest i załogą dostatecznie zabezpieczony, i dzięki [obronnemu] położeniu prawie niedostępny, rozpościera wojska wokół grodu Głogowa, mieszkańców niespodziewanie opasuje wałami oblężniczymi i zamyka jakby w jakiejś tłoczni; wymusza zakładników, wyznacza dzień poddania. Tymczasem oblężeni z żalem przedstawiają Bolesławowi swój ucisk [zapewniając], że dali zakładników nie tyle w zamiarze poddania się, ile dla uzyskania zwłoki. Na to odpisuje im Bolesław: „Nad trutnia nic gnuśniejszego, nic łagodniejszego nad owada miododajnego. Oba jednak, ten od ula, tamten od gniazda, odganiają osojady. Raczej więc utracić zakładników niż wolność! Wszak pożyteczniej jest nie oszczędzić życia kilku ludzi niż z powodu małodusznego niedołęstwa wystawić wielu na niebezpieczeństwo".

Źródło: Mistrz Wincenty (tzw. Kadłubek), *Kronika polska*, Wrocław-Warszawa-Kraków 1999, s. 138.

A. Podaj przydomek Bolesława wymienionego w tekście.

.....

B. Wyjaśnij, dlaczego – zdaniem kronikarza – mieszkańcy Głogowa poświęcili zakładników dla ratowania grodu.

.....

.....

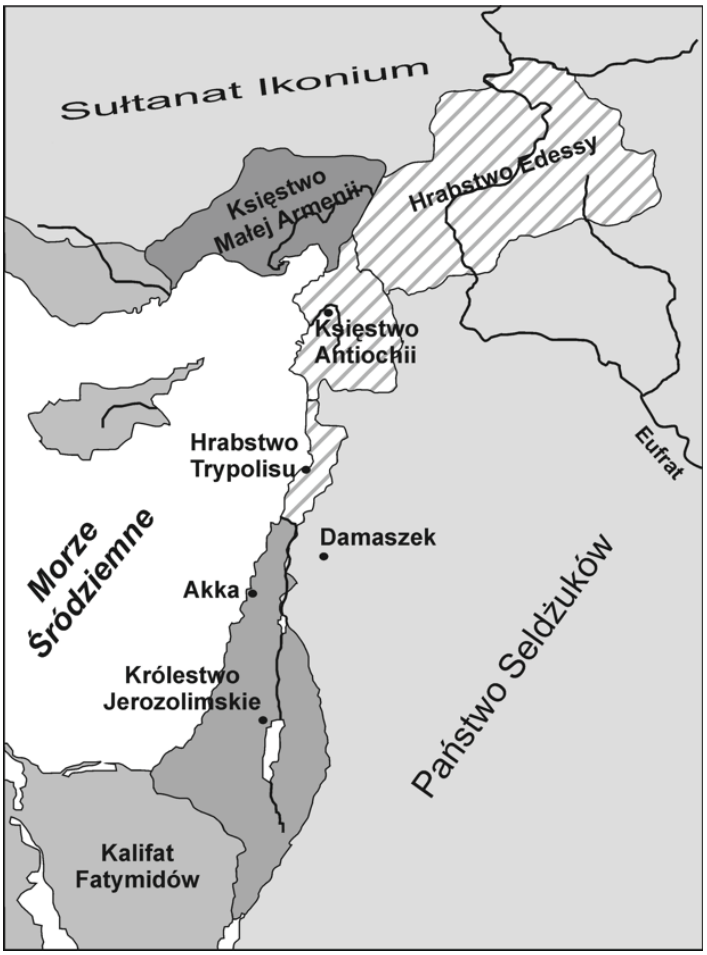
.....

.....

Zadanie 13. *(4 pkt)*

Na podstawie mapy wykonaj polecenia A i B.

Bliski Wschód w I połowie XII wieku

Na podstawie http://commons.wikimedia.org/wiki/Image:Panstwakrzyz_1135_PL.svg

A. Podaj nazwy dwóch państw muzułmańskich.

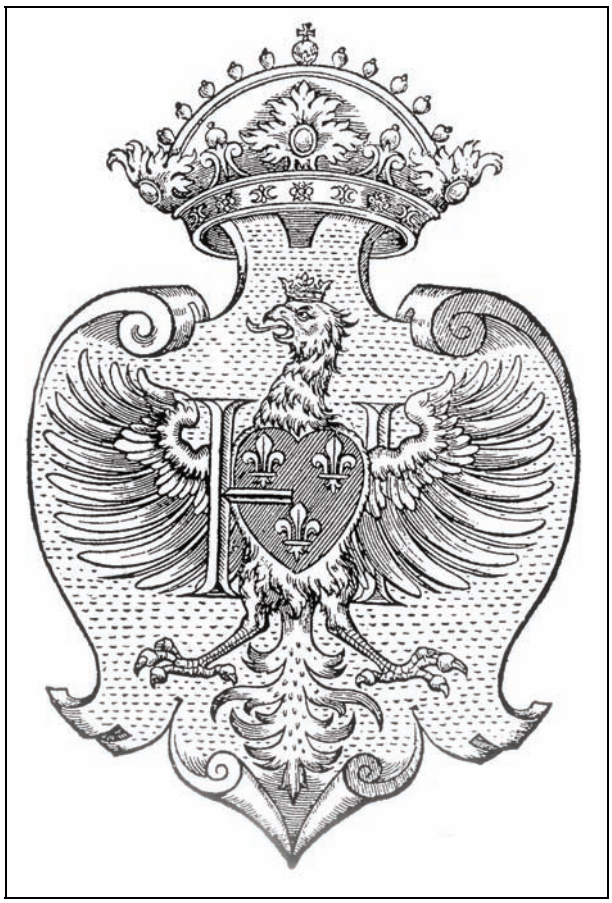
- .....
- .....

B. Podaj nazwy dwóch państw utworzonych przez krzyżowców w Lewancie w wyniku pierwszej krucjaty.

- .....
- .....

Zadanie 14. *(2 pkt)*

Na podstawie ilustracji wykonaj polecenia A i B.

Źródło: *Księga królów i książąt polskich*, red. S.K. Kuczyński, Warszawa 1999, s. 126.

A. Spośród podanych królów wybierz władcę, dla którego wykonano przedstawiony na ilustracji znak Orła Białego. Podkreśl właściwą odpowiedź.

1. Zygmunt II August
2. Henryk Walezy
3. Stefan Batory
4. Zygmunt III Waza

B. Uzasadnij odpowiedź, odwołując się do treści ilustracji.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 15. *(3 pkt)*

Na podstawie tekstu źródłowego i własnej wiedzy wykonaj polecenia A, B, C.

3. Iż już Królestwo Polskie i Wielkie Księstwo Litewskie jest jedno nierozdzielne i nieróżne ciało, a także nieróżna, ale jedna spolna Rzeczpospolita, która się ze dwu państw i narodów w jeden lud zniosła i spoiła.

4. A temu obojemu narodowi żeby już wiecznemi czasy jedna głowa, jeden pan i jeden król spolny rozkazował, który spolnemi głosy od Polaków i od Litwy obran, a miejsce obierania w Polszcze, a potem na Królestwo Polskie pomazan i koronowan w Krakowie będzie […].

Źródło: M. Sobańska-Bondaruk, S.B. Lenard, *Wiek XVI–XVIII w źródłach. Wybór tekstów źródłowych z propozycjami metodycznymi dla nauczycieli historii, studentów i uczniów*, Warszawa 1999, s. 101.

A. Podaj nazwę wydarzenia, którego dotyczy tekst.

.....

B. Podaj datę roczną tego wydarzenia.

.....

C. Wymień władcę, za panowania którego miało miejsce to wydarzenie.

.....

Zadanie 16. *(3 pkt)*

Na podstawie tablicy genealogicznej (na następnej stronie) i własnej wiedzy wykonaj polecenia A, B i C.

A. Podaj w porządku chronologicznym imiona (wraz z przydomkami) męskich przedstawicieli dynastii Jagiellonów, którzy byli królami Polski w XV wieku.

.....

.....

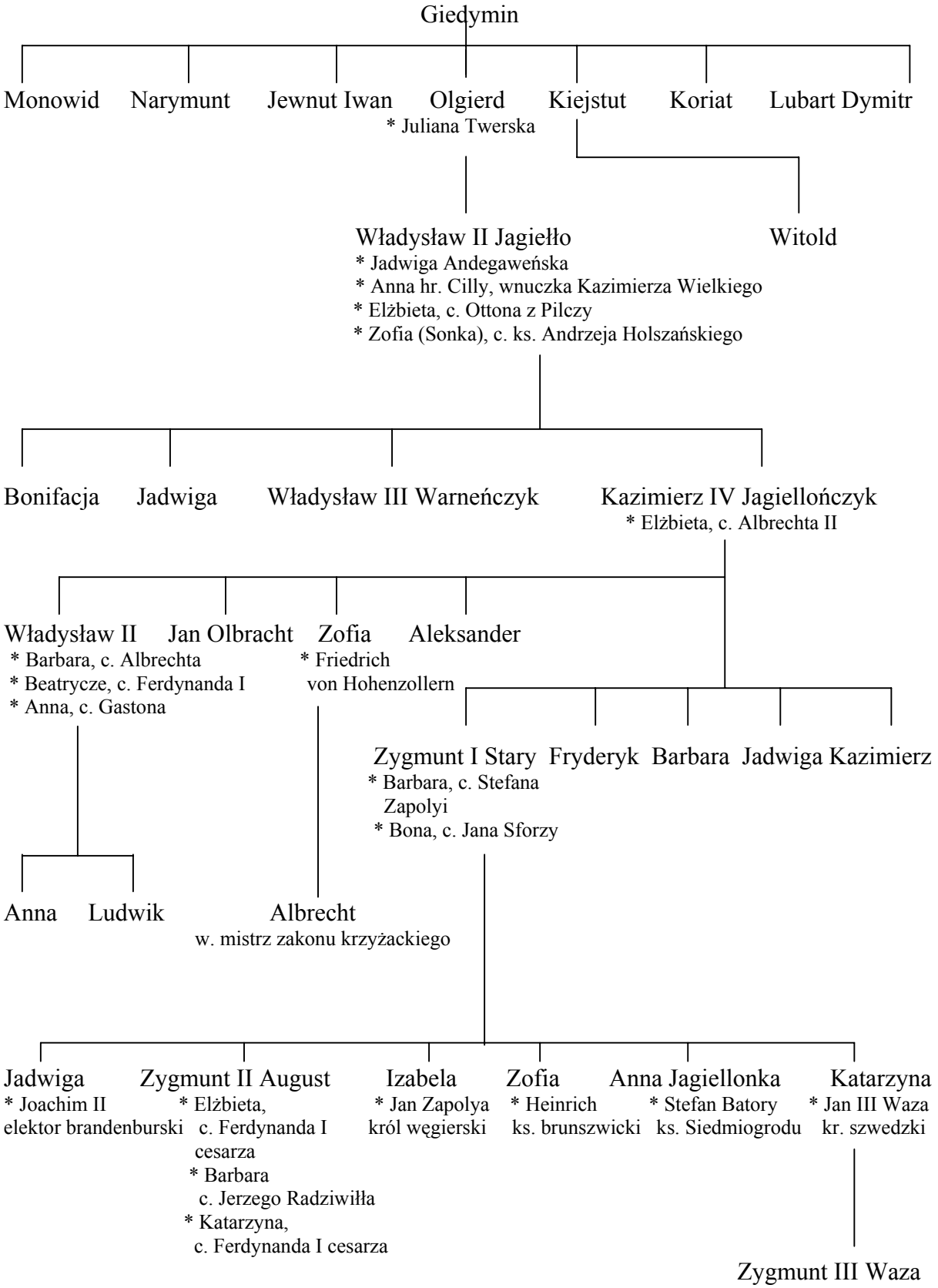
B. Określ pokrewieństwo/powinowactwo łączące Albrechta Hohenzollerna i Zygmunta Starego.

Albrecht Hohenzollern był dla Zygmunta I Starego .....

C. Określ pokrewieństwo/powinowactwo łączące Zygmunta Starego i Zygmunta Wazę.

Zygmunt I Stary był dla Zygmunta III Wazy .....

Tablica genealogiczna Jagiellonów

* oznacza małżeństwo

Na podstawie: www.dynastiajagiellonow.republika.pl

Zadanie 17. *(2 pkt)*

Przyporządkuj budowlom style architektoniczne. Odpowiedzi wybierz spośród: styl renesansowy, styl barokowy, styl klasycystyczny.

1. ..... 2. .....

Źródło: J. Rosikoń, *Ratusze w Polsce*, Warszawa 2000, s. 153, 197.

Zadanie 18. *(2 pkt)*

Na podstawie danych statystycznych i własnej wiedzy wykonaj polecenia A i B.

Eksport zboża przez Gdańsk w latach 1470–1650

Lata	Zboże w łasztach*	Lata	Zboże w łasztach*
1470	2 200	**1583**	62 800
1490	9 500	**1608**	87 400
1510	9 700	**1618**	116 300
1530	10 200	**1634**	71 500
1537	14 800	**1640**	79 000
1557	40 500	**1650**	87 000

* łaszt, dawna miara objętości, którą mierzono towary sypkie w dużych ilościach

Źródło: M. Sobańska-Bondaruk, S.B. Lenard, *Wiek XVI–XVIII w źródłach. Wybór tekstów źródłowych z propozycjami metodycznymi dla nauczycieli historii, studentów i uczniów*, Warszawa 1999, s. 79.

A. Podaj stulecie, w którym eksport zboża przez Gdańsk odznaczał się największym wzrostem.

.....

B. Wyjaśnij przyczyny wzrostu eksportu zboża przez Gdańsk w tym okresie.

.....

.....

.....

Zadanie 19. *(3 pkt)*

Uzupełnij tabelę zawierającą informacje dotyczące dokumentów, które regulowały sytuację religijną w Europie w XVI wieku.

Państwo/obszar	Nazwa dokumentu	Rok wydania
1. Niemcy	.....	1555
2.	Edykt nantejski	1598
3. Rzeczpospolita Obojga Narodów	Konfederacja warszawska	.....

Zadanie 20. *(3 pkt)*

Uzupełnij tabelę. Do fragmentów biografii wybitnych wodzów z XVII wieku dopisz właściwe imiona i nazwiska. Odpowiedzi wybierz spośród:
Bohdan Chmielnicki, Jan Karol Chodkiewicz, Jan Sobieski, Stanisław Żółkiewski.

Fragmenty biografii	Postać
1. Był uczestnikiem wojen ze Szwecją, Moskwą i Turcją. Zasłynął jako zwycięzca w bitwie pod Kircholmem w 1605 r.	
2. Walczył ze Szwecją, Turcją, Moskwą i Kozakami. Odniósł wielkie zwycięstwo w bitwie pod Kłuszynem w 1610 r.	
3. Doprowadził do wybuchu powstania na Ukrainie w 1648 r. Odniósł zwycięstwa nad Żółtymi Wodami, pod Korsuniem i Piławcami.	

Zadanie 21. *(3 pkt)*

Przeczytaj fragment tekstu i uzupełnij zdania. Podaj nazwę cytowanego aktu prawnego oraz idee polityczne oświecenia, do których odnoszą się fragmenty zaznaczone [1] i [2].

V. Rząd, czyli oznaczenie władz publicznych

[1] ***Wszelka władza społeczności ludzkiej początek swój bierze z woli narodu****. Aby więc całość państw, wolność obywatelska i porządek społeczności w równej wadze na zawsze zostawały,* **[2]** ***trzy władze rząd narodu polskiego*** *[...]* ***z woli prawa niniejszego na zawsze składać będą****, to jest władza prawodawcza w stanach zgromadzonych, władza najwyższa wykonawcza w królu i straży i władza sądownicza w jurysdykcjach [...].*

Źródło: *Teksty źródłowe do nauki historii w szkole, Nr 20, Ustrój Polski w XVI–XVIII wieku,* oprac. W. Szczygielski, Warszawa 1960, s. 49.

Cytowany akt prawny to .....

Fragment oznaczony [1] odwołuje się do idei .....

Fragment oznaczony [2] odwołuje się do idei .....

Zadanie 22. *(2 pkt)*

Przyporządkuj obrazom właściwe podpisy. Odpowiedzi wybierz spośród: malarstwo barokowe, malarstwo neoklasycystyczne, malarstwo impresjonistyczne.

1. ..... 2. .....

Źródło: Siostra Wendy Beckett, *Historia malarstwa. Wędrówki po historii sztuki Zachodu*, Warszawa 2007, s. 253, 294.

Zadanie 23. *(1 pkt)*

Podkreśl właściwy tytuł mapy.

1. Księstwo Warszawskie w 1807 r.
2. Księstwo Warszawskie w 1809 r.
3. Królestwo Polskie w 1815 r.
4. Ziemie zaboru rosyjskiego w 1913 r.

Źródło: *Kronika powstań polskich 1794–1944*, Warszawa 1994, s. 79.

Zadanie 24. *(1 pkt)*

Na podstawie tekstu rozstrzygnij, które spośród zdań podanych w tabeli jest fałszywe. Wpisz obok tego zdania słowo *fałsz*.

Przemówienie wygłoszone w 1873 r. przez wielkopolskiego działacza politycznego Romana Szymańskiego z okazji 25-lecia Towarzystwa Przemysłowego w Poznaniu

Jeżeli mieszczaństwo nasze nie będzie pracowało nad sobą tak, ażeby zdolne było sprostać wszelkim warunkom, jakie mu stosunki ekonomiczne stawiają i stawiać będą, musi ulec uderzającej na nie konkurencji. Skoro zaś ono ulegnie, wtedy też rozstrzygniętą będzie kwestia bytu całej naszej społeczności. Społeczność, Panowie, bez mieszczaństwa, to jest bez własnego przemysłu i handlu, przestaje być organizmem, opartym na normalnym wiązaniu – to rozbitek, to ruina. My mieszczanie jesteśmy w organizmie naszego społeczeństwa jedną połową płuc; skoro my padniemy, społeczeństwo nasze prędzej czy później oddychać przestanie. Jedna połowa płuc nie wystarczy nam do życia.

Źródło: G. Szelągowska, *Historia. Dzieje nowożytne i najnowsze 1870–1939. Podręcznik do klasy III liceum ogólnokształcącego*, Warszawa 1995, s. 107.

1. Autor postuluje wzmocnienie siły gospodarczej polskiego mieszczaństwa w Wielkopolsce.	
2. Autor przemówienia odwołuje się do koncepcji pracy organicznej.	
3. Autor przemówienia wzywa do walki politycznej z wrogami społeczeństwa polskiego.	

Zadanie 25. *(3 pkt)*

Na podstawie tekstu źródłowego i własnej wiedzy wykonaj polecenia A i B.

Cóż więc zostawało Polakom? Otwarta wojna z tyranią. Jeżeli mnie ktoś powie, że ten krok, natchniony rozpaczą, był nierozsądny i niebezpieczny, to ja mu na to odpowiem, że gdyby Polaki cierpliwie znosili swoją niewolą, to cała Europa wierzyłaby – tak jak utrzymują Ruskie, a za nimi nawet i niektórzy uwiedzeni i przekupieni cudzoziemcy, – że Polaki są szczęśliwi i dowolni, dlatego że są spokojni. […]

Powstanie, często nawet powtarzane, jest manifest nie pojedynczych osób, ale całego narodu; on przemawia głośno do całego świata i może w przyszłości przynieść swobodę. Pierwsi dowódcy powstań, a szczególniej powstań polskich, są prawdziwe i dobrowolne ofiary, poświęcające się na ołtarzu ojczyzny nie dla zwycięstwa i tryumfów, których spodziewać się nie mogą w nierównej walce, ale tylko, żeby uczynić głośnymi cierpienia swoich współziomków i zjednać im obcą pomoc w przyszłości.

Źródło: W. Łukasiński, *Pamiętnik*, Warszawa 1986, s. 58–59.

A. Podaj nazwę organizacji, której twórcą był Walerian Łukasiński.

.....

B. Na podstawie tekstu podaj dwa powody organizowania powstań narodowych.

- .....
  .....
  .....
- .....
  .....
  .....

Zadanie 26. *(3 pkt)*

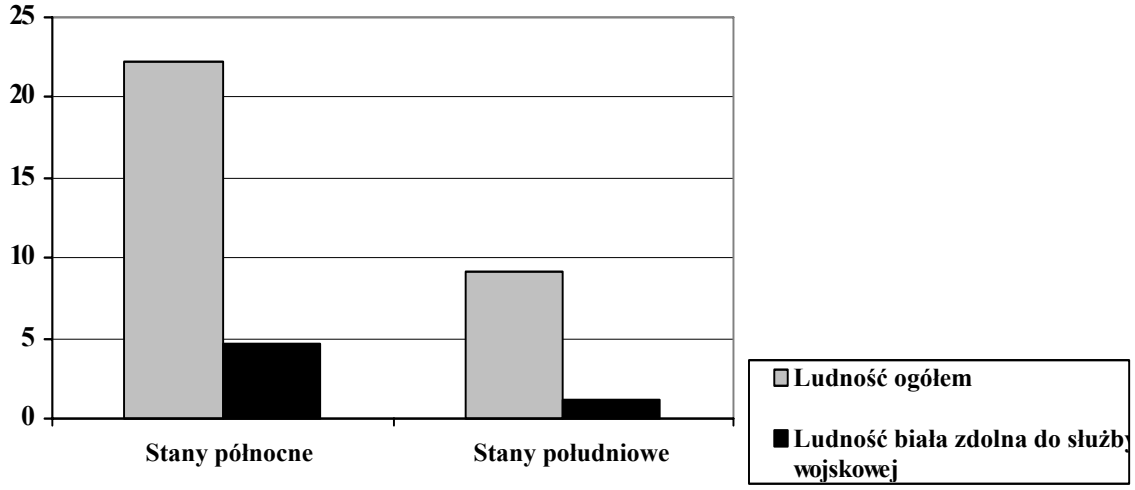
Rozpoznaj polskie powstania narodowe. W tabeli obok każdego zdania dopisz nazwę właściwego powstania.

1. Podczas tego powstania zostało przeprowadzone uwłaszczenie chłopów w Królestwie Polskim.	
2. Podczas tego powstania została stoczona bitwa pod Ostrołęką, która zakończyła etap zwycięstw wojsk polskich nad rosyjskimi.	
3. Podczas tego powstania Najwyższy Naczelnik Siły Zbrojnej Narodowej wydał *Uniwersał Połaniecki*.	

Zadanie 27. *(3 pkt)*

Na podstawie źródeł i własnej wiedzy wykonaj polecenie.

Ludność Stanów Zjednoczonych Ameryki Płn. około roku 1860 (w milionach)

Gospodarka Stanów Zjednoczonych Ameryki Płn. przed wybuchem wojny secesyjnej

Dziedzina gospodarki	Stany północne	Stany południowe
Produkcja surówki żelaza (w tysiącach ton)	950	37
Długość linii kolejowych (w tysiącach kilometrów)	30 000	9 000
Wartość produkcji przemysłowej (w milionach dolarów)	1740	160

Na podstawie: A.L. Szcześniak, *Historia. Dzieje nowożytne i najnowsze od połowy XIX wieku do roku 1918. Podręcznik dla szkół średnich,* Warszawa 1990, s. 57.

Na podstawie obu materiałów (danych z wykresu i tabeli) wyjaśnij trzy źródła przewagi Północy u progu wojny secesyjnej.

- .....
  .....
- .....
  .....
- .....
  .....

Zadanie 28. *(5 pkt)*

Do podanych nazwisk naukowców i wynalazców dopisz ich osiągnięcia. Odpowiedzi wybierz spośród:

Graham Bell, Rudolf Diesel, Ignacy Łukasiewicz, Dmitrij Mendelejew, Ludwik Pasteur, Maria Skłodowska-Curie.

Pierwiastki: rad i polon	
Telefon	
Silnik wysokoprężny	
Lampa naftowa	
Szczepionka przeciw wściekliźnie	

Zadanie 29. *(2 pkt)*

Na podstawie tekstu i własnej wiedzy wykonaj polecenia A i B.

Przedmiotem tego patriotyzmu, albo ściślej mówiąc nacjonalizmu, nie jest pewien zbiór swobód, który dawniej ojczyzną nazywano, ale sam naród jako żywy organizm społeczny, mający swą, na podstawie rasowej i historycznej rozwiniętą odrębność duchową, swą kulturę, swe potrzeby i interesy.

Źródło: G. Szelągowska, *Historia. Dzieje nowożytne i najnowsze 1870–1939. Podręcznik do klasy III liceum ogólnokształcącego*, Warszawa 1995, s. 138.

A. Podkreśl nazwisko autora pracy, z której pochodzi cytowane wyżej stwierdzenie.

Roman Dmowski, Feliks Dzierżyński, Józef Piłsudski, Wincenty Witos

B. Podaj termin, jakim określano w Polsce międzywojennej działaczy i zwolenników ruchu, którego idee zawiera ten tekst.

.....

Zadanie 30. *(2 pkt)*

Wśród wymienionych wydarzeń wskaż to, które chronologicznie jest pierwsze, i to, które jest ostatnie. W tabeli obok wydarzenia chronologicznie pierwszego wpisz literę A, obok ostatniego literę B.

Wiosna Ludów	
Rewolucja lipcowa we Francji	
Wojna krymska	
„Wyprawa tysiąca” pod wodzą Garibaldiego	
Utworzenie Trójporozumienia	
Wojna francusko-pruska	

Zadanie 31. *(4 pkt)*

Do podanych konfliktów zbrojnych dopisz właściwe nazwy bitew. Odpowiedzi wybierz spośród:

bitwa o Anglię, bitwa pod Kockiem, bitwa pod Tannenbergiem, bitwa pod Verdun.

Konflikt zbrojny	Bitwy
I wojna światowa	
II wojna światowa	

Zadanie 32. *(2 pkt)*

Spośród wymienionych postaci wypisz dwie zasłużone dla rozwoju gospodarczego II Rzeczypospolitej.

Hipolit Cegielski, Franciszek Ksawery Drucki-Lubecki, Władysław Grabski, Eugeniusz Kwiatkowski, Leopold Kronenberg,

- .....
- .....

Zadanie 33. *(4 pkt)*

Na podstawie fragmentu pamiętnika Józefa Becka i własnej wiedzy wykonaj polecenia A i B.

*Konferencja ta przyniosła Hitlerowi w darze znaczną część Republiki Czechosłowackiej **[1]**, dokładnie wszystko to, czego Hitler się domagał, opierając się na danych etnograficznych, pochodzących z 1910 roku. Terytorium to zostało podzielone na strefy i rejony, które kolejno miały być odstępowane. Jedna z tych stref, najbardziej wysunięta na wschód, obejmowała część terytorium, które zawsze uważaliśmy za strefę naszych żywotnych interesów **[2]**.*

Źródło: *Teksty źródłowe do nauki historii w szkole, nr 57,* oprac. J. Żarnowski, Warszawa 1960, s. 35.

A. Podaj miasto i rok, w którym odbyła się wspomniana w tekście konferencja.

Miasto .....

Rok .....

B. Podaj nazwy terytoriów, o których jest mowa w podkreślonych fragmentach tekstu, oznaczonych 1 i 2.

Fragment oznaczony 1 .....

Fragment oznaczony 2 .....

Zadanie 34. *(3 pkt)*

W tabeli zamieszczono fragmenty preambuł polskich konstytucji. Uzupełnij tabelę, wpisując w odpowiedniej rubryce rok uchwalenia ustawy zasadniczej lub jej nazwę.

Fragment konstytucji	Rok uchwalenia/nazwa
1. *W trosce o byt i przyszłość naszej Ojczyzny, odzyskawszy w 1989 roku możliwość suwerennego i demokratycznego stanowienia o Jej losie, my Naród Polski […] ustanawiamy Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej [...].*	
2. *Polska Rzeczpospolita Ludowa jest republiką ludu pracującego. Polska Rzeczpospolita Ludowa nawiązuje do najszczytniejszych postępowych tradycji Narodu Polskiego i urzeczywistnia idee wyzwoleńcze polskich mas pracujących.*	
3. *My, Naród Polski, dziękując Opatrzności za wyzwolenie nas z półtorawiekowej niewoli, wspominając z wdzięcznością męstwo i wytrwałość ofiarnej walki pokoleń, które najlepsze wysiłki swoje sprawie niepodległości bez przerwy poświęcały [...].*	

Źródło**:** T. Mołdawa, *Konstytucje polskie*, Warszawa 2008, s. 25, 184, 427–428.

Zadanie 35. *(2 pkt)*

Na podstawie tekstu rozstrzygnij, które zdania podane w tabeli są prawdziwe. Obok tych zdań wpisz słowo *prawda*.

W Teheranie [...] spotkali się Churchill, Roosevelt i Stalin, wraz ze swymi sztabami. [...] W wielu kwestiach Roosevelt miał stanowisko bardziej zbliżone do Stalina, niż do Churchilla. Z Churchillem dzieliła go głównie kwestia kolonialna i problem zachowania całości brytyjskiego imperium kolonialnego. Przywódcy USA popierali idee dekolonizacji i umocnienia wpływów ZSRR w Europie. Zabiegali o pomoc ZSRR w wojnie z Japonią. Churchill znajdował się w trudnej sytuacji. Wrócił on do wysuwanej wcześniej kwestii uderzenia na Niemcy z rejonu Bałkanów. Został jednak przegłosowany; ustalono, że II front zostanie otwarty w maju 1944 r. we Francji.

Źródło: A. Czubiński, W. Olszewski, *Historia powszechna 1939–1994. Skrypt dla studentów studiów historycznych i politologicznych,* Poznań 1997, s. 130.

1.	Stanowisko prezydenta USA wobec ZSRR podyktowane było potrzebą pozyskania sojusznika w strefie Pacyfiku.	
2.	Churchill dążył do umocnienia brytyjskiego imperium kolonialnego i powojennej pozycji Wielkiej Brytanii.	
3.	Roosevelt zamierzał osłabić powojenną pozycję ZSRR w Europie.	
4.	Churchill wspierał ideę utworzenia drugiego frontu we Francji.	

Zadanie 36. *(2 pkt)*

Przeanalizuj treść niemieckiego plakatu propagandowego i wykonaj polecenia.

Źródło: A.K. Kunert, *Ilustrowany przewodnik po Polsce Podziemnej 1939–1945*, Warszawa 1996, s. 227.

Uwaga: w źródle pojawia się niepodręcznikowa informacja, która nie jest potrzebna do rozwiązania zadania. Dla porządku podajemy: Jean Darlan (1881–1942), francuski polityk i wojskowy, od 1939 r. admirał i naczelny dowódca francuskiej floty.

A. Podaj rok, w którym najwcześniej mógł się ukazać na ulicach Warszawy ten plakat.

.....

B. Odwołując się do treści źródła, wyjaśnij, dlaczego Niemcy rozlepiali w Warszawie takie plakaty.

.....

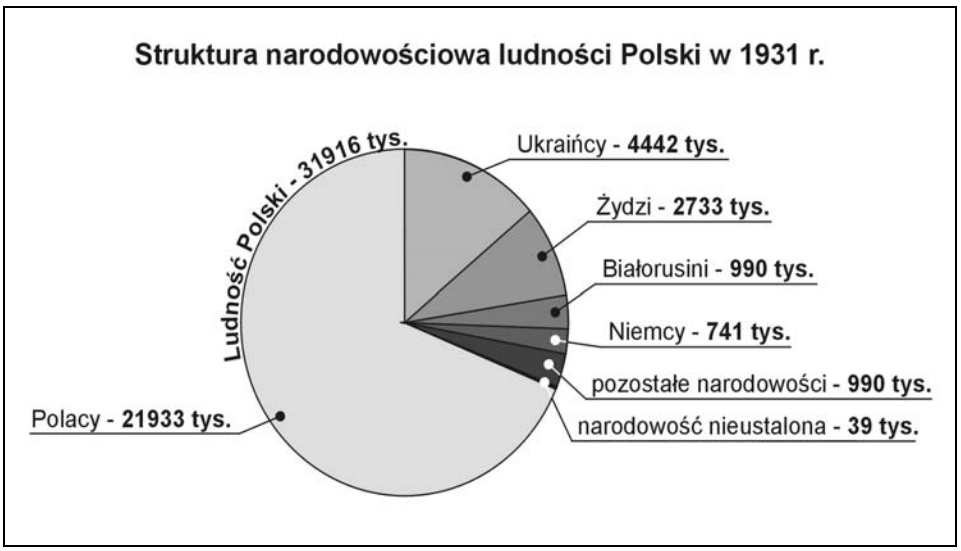
.....

.....

.....

Zadanie 37. *(3 pkt)*

Na podstawie źródeł statystycznych i własnej wiedzy wykonaj polecenie.

Na podstawie danych z Spisu Powszechnego z 1931 r.

Struktura narodowościowa ludności Polski w 2002 r.	
Polacy	**36983700**
Niemcy	152900
Białorusini	48700
Ukraińcy	31000
Żydzi	1100
pozostałe narodowości	237800
narodowość nieustalona	774900
Razem	38230100

Na podstawie danych z Narodowego Spis u Powszechnego z 2002 r.

Podaj trzy przyczyny zmian ilościowych w strukturze narodowościowej ludności Polski w roku 2002 w stosunku do roku 1931.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 38. *(4 pkt)*

Uzupełnij tabelę. Do każdego fragmentu biografii dopisz imię i nazwisko polityka. Odpowiedzi wybierz spośród podanych.

Nicolae Ceauşescu, Michaił Gorbaczow, Václav Havel, Wojciech Jaruzelski, Borys Jelcyn, Mieczysław Rakowski, Josip Broz Tito

Fragmenty biografii	Postać
1. Inicjator *pieriestrojki* i *głasnosti*, od 1985 r. sekretarz generalny KC KPZR, w 1990 r. wybrany na prezydenta ZSRR.	
2. W latach 1968–1983 minister obrony narodowej, od 1981 r. I sekretarz KC PZPR. Pełnił także funkcje premiera, przewodniczącego Rady Państwa PRL i prezydenta PRL.	
3. Działacz opozycyjny, jeden z sygnatariuszy *Karty 77*, uczestnik *aksamitnej rewolucji* w 1989 r., wybrany następnie na prezydenta Czechosłowacji.	
4. Organizator partyzantki komunistycznej w czasie II wojny światowej, wieloletni przywódca Socjalistycznej Federacyjnej Republiki Jugosławii.	

BRUDNIOPIS

PESEL

MHI-P1_1P-104

Miejsce na naklejkę
z nr PESEL

WYPEŁNIA ZDAJĄCY

WYPEŁNIA EGZAMINATOR

Suma punktów														
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100				
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐				

KOD EGZAMINATORA

KOD ZDAJĄCEGO

Czytelny podpis egzaminatora